

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Nukentėjusiųjų Teisės Pagal Šalis](#) > 3 - Mano teisės pasibaigus teismui nagrinėjimui

3 - Mano teisės pasibaigus teismui nagrinėjimui

Ar galiu apskųsti sprendimą?

Teisę apskųsti nuosprendį paprastai turi civilinis ieškovas (1), papildomas kaltintojas (2) arba privatus kaltintojas (3).

Yra dviejų rūšių apeliaciniai skundai: skundas dėl negaliojimo (vok. *Nichtigkeitsbeschwerde*) yra susijęs su proceso ir nuosprendžio teisėtumu, o apeliaciniu skundu (vok. *Berufung*) ginčijama nuosprendžio dalis dėl reikalavimų pagal civilinę teisę. Būdamas privatus kaltintojas, jūs taip pat galite apskųsti sankcijos dydį. Išsteisinimo atveju civiliniai ieškovai ir papildomi kaltintojai bus nukreipti į civilinių bylų teismus, kad ten galėtų pateikti savo ieškinius dėl kompensacijos.

Būdamas civilinis ieškovas, papildomas kaltintojas arba privatus kaltintojas, turite teisę pateikti skundą dėl nuosprendžio negaliojimo tokiu atveju:

- jeigu jūsų civilinis ieškinys buvo perduotas civilinių bylų teismui dėl kaltinamojo išsteisinimo ir akivaizdu, kad nagrinėjant bylą teisme jūsų pateikto prašymo atmetimas turėjo neigiamos įtakos teismo nuosprendžio daliai dėl jūsų civilinio ieškinio.

Būdamas civilinis ieškovas arba papildomas kaltintojas, turite teisę pateikti apeliacinį skundą, jeigu:

- kaltinamojo nuteisimo atveju teismas perduoda jūsų ieškinį civilinių bylų teismui, nors dėl ieškinio galėjo nuspręsti baudžiamųjų bylų teismas, nes jūsų ieškinys buvo gerai pagrįstas ir motyvuotas.

Kai procesas vyksta apylinkės teisme (vok. *Bezirksgericht*) ir kai bylą nagrinėja vienas teisėjas apygardos teisme (vok. *Landesgericht*), civiliniai ieškovai ir papildomi kaltintojai gali apskųsti nuosprendžio dalį dėl civilinio ieškinio ne tik tuo atveju, jei šis ieškinys visas perduodamas civilinių bylų teismui, tačiau ir tuo atveju, kai minėti asmenys pageidauja užginčyti priteistą kompensaciją.

Jeigu procese turite privataus kaltintojo statusą, galite remtis tomis pačiomis teisėmis pateikti apeliacinį skundą kaip ir prokuroras. Jeigu kaltinamasis išsteisinamas, galite pateikti skundą dėl negaliojimo. Kai procesas vyksta apylinkės teisme ir kai bylą nagrinėja vienas teisėjas apygardos teisme, taip pat galite užginčyti nuosprendyje nurodytus faktus pateikdamas apeliacinį skundą dėl kaltinamojo kaltės klausimo. Jeigu kaltinamasis nuteisiamas, galite pateikti apeliacinį skundą, jeigu nesutinkate su sankcija arba jei jūsų civilinis ieškinys perduodamas civilinių bylų teismui. Jeigu tuo metu, kai teismas paskelbė nuosprendį, nedalyvavote posėdyje, jums teks susipažinti su byla, kad sužinotumėte, ar kaltinamasis buvo pripažintas kaltu. Nuosprendyje turi būti nurodyti motyvai, teisėjas jį turi pasirašyti per keturias savaites. Jeigu nagrinėjant bylą teisme dalyvavote kaip civilinis ieškovas, papildomas kaltintojas arba privatus kaltintojas ir per tris dienas nuo nuosprendžio paskelbimo pateikiate apeliacinį skundą arba skundą dėl negaliojimo, turite gauti nuosprendžio kopiją. Galite prašyti teisinės pagalbos savo apeliaciniame skunde arba skunde dėl negaliojimo pateikti. Jeigu reikia, tai gali apimti nemokamą vertėjo pagalbą. Teisinę pagalbą suteiks teismas, jeigu reikalingas teisinis atstovavimas ir jei jūsų pajamų nepakanka, kad galėtumėte sumokėti už teisinį atstovavimą nekeldami pavojaus savo pragyvenimui.

Kokios yra mano teisės paskelbus nuosprendį?

Visi nukentėjusieji gali prašyti būti informuojami, kai nusikaltimo vykdytojui pirmąsyk leidžiama be priežiūros išvykti iš įkalinimo įstaigos, taip pat jeigu nusikaltimo vykdytojas pabėga ir yra sulaukomas, jeigu jį planuojama paleisti arba jis buvo paleistas ir kokios sąlygos taikomos lygtinio paleidimo atveju.

Seksualinių nusikaltimų aukos ir seksualiniais motyvais įvykdyto smurto aukos turi būti išklaustytos prieš patvirtinant elektroninius žyminius, jeigu šie nukentėjusieji prašė juos informuoti apie nusikaltimo vykdytojo išvykimą arba paleidimą iš įkalinimo įstaigos. Tokie nukentėjusieji taip pat turi būti informuojami, kad buvo patvirtintas elektroninis žymuo. Jie turi teisę, kad paramos aukoms tarnybos jiems padėtų įgyvendinti šias teises.

Priešingu atveju po nuosprendžio įsigaliojimo jūs negausite jokios kitos informacijos iš valdžios institucijų. Tačiau jūs ir toliau turite teisę susipažinti su bylos medžiaga, jeigu nukentėjo jūsų interesai.

Ar turiu teisę į paramą ar apsaugą, pasibaigus teismo procesui? Kiek laiko?

Po teismo proceso turite teisę į baigiamąją diskusiją su organizacija, kuri jums suteikė aukoms teikiamą paramą.

Per baudžiamąjį procesą psichosocialinę paramą gavusios nusikaltimų aukos taip pat turi teisę į tokią paramą vėliau vykstant civiliniam procesui. Tai priklauso nuo civilinio proceso dalyko sąsajos su baudžiamojo proceso dalyku ir nuo to, ar tokia parama yra reikalinga nukentėjusiojo procesinėms teisėms apsaugoti. Pagalbą teikiančios paramos aukoms organizacijos įvertins, ar laikomasi šių sąlygų. Nukentėjusysis gali kreiptis dėl teisinės pagalbos, prašydamas, kad civilinėje byloje jam atstovautų teisininkas. Ši parama bus teikiama vėliausiai iki civilinio proceso pabaigos.

Kokia informacija bus man suteikta, jei nusikaltimo vykdytojui bus paskelbtas nuosprendis?

Proceso rezultatus ir skirtą sankciją galite sužinoti arba likdamas teismo salėje iki nuosprendžio paskelbimo žodžiu, arba vėliau susipažindamas su bylos medžiaga.

Ar man bus pranešta, jei nusikaltimo vykdytojas bus paleistas (įskaitant paleidimo nesuėjus terminui arba lygtinio paleidimo atvejus) arba pabėgs iš kalėjimo?

Pateikęs prašymą, būsite nedelsiant informuotas, jeigu nusikaltimo vykdytojas pabėgs arba bus paleistas iš įkalinimo įstaigos, ir kai nusikaltimo vykdytojui bus leista pirmąsyk be priežiūros išvykti iš įkalinimo vietos. Jums taip pat bus pranešta, kai pabėgęs nusikaltimo vykdytojas bus sulaikytas. Jeigu paleidžiant nusikaltimo vykdytoją jam nustatomos sąlygos, skirtos nukentėjusiajam apsaugoti, būsite informuotas ir apie šias sąlygas.

Ar būsiu įtrauktas priimant sprendimus dėl paleidimo arba lygtinio paleidimo? Pavyzdžiui, ar galiu padaryti pareiškimą arba paduoti skundą?

Priimant sprendimus dėl paleidimo arba lygtinio paleidimo nukentėjusysis bus įtraukiamas tik išimtiniais atvejais. Prieš priimant sprendimą dėl elektroninio žyminio bus išklausomos tik tos seksualinių nusikaltimų arba seksualiniais motyvais įvykdyto smurto aukos, kurios prašė būti informuojamos apie nusikaltimo vykdytojo pabėgimą arba paleidimą.

1. Civilinis ieškovas

Kad taptumėte civiliniu ieškovu, turite pateikti pareiškimą. Pareiškime turi būti konkrečiai kiekybiškai išdėstyta ieškinys dėl nusikaltimų padarytų nuostolių arba žalos kompensavimo. Tyrimo metu pareiškimas turi būti adresuojamas policijai arba prokurorui. Pareiškimas gali būti pateiktas raštu arba žodžiu. Nagrinėjant bylą teisme pareiškimas turi būti pateiktas iki įrodymų surinkimo. Be to, tai yra vėliausias laikas, iki kurio reikia kiekybiškai išdėstyti ieškinį.

Būdamas civilinis ieškovas, jūs turėsite ne tik nukentėjusiojo teises, bet ir toliau nurodytas teises:

- teisę prašyti surinkti įrodymus, kurie gali padėti nuteisti nusikaltėlį arba pagrįsti reikalavimą atlyginti žalą; teisę būti pakviestam į teisminį bylos nagrinėjimą; teisę apskųsti teismo nutartį baigti bylą; teisę pateikti apeliacinį skundą remiantis jūsų civiliniais reikalavimais.

2. Papildomas kaltintojas

Siekdamas tapti papildomu kaltintoju, turite būti civilinis ieškovas arba juo tapti ir paskelbti papildomą kaltinimų palaikymą. Jeigu nusikaltimo vykdytojas yra nepilnametis, papildomas kaltinimų palaikymas yra negalimas.

Papildomu kaltintoju galite tapti pateikdamas pareiškimą. Jeigu nagrinėjant bylą teisme prokuroras atsisako kaltinimų, turite iš karto pateikti šį pareiškimą, jeigu gavote tinkamą šaukimą. Jeigu nepaisėte šaukimo arba nepareiškiate papildomo kaltinimų palaikymo, nusikaltimo vykdytojas bus išteisintas.

Jeigu prokuroras atsisako kaltinimų ne teismo posėdyje arba jei nebuvo tinkama forma pašauktas kaip civilinis ieškovas, teismas turi jus informuoti apie šį įvykį. Tada turėsite vieną mėnesį pareiškimui apie papildomą kaltinimų palaikymą pateikti.

Jeigu tęsiate baudžiamąjį persekiojimą vietoj prokuroro, pastarasis bet kuriuo metu gali susipažinti su informacija apie teismo procesą ir gali nuspręsti vėl perimti baudžiamąjį persekiojimą. Šiuo atveju teismo procese toliau dalyvausite kaip civilinis ieškovas.

3. Privatus kaltintojas

Už kai kuriuos ne itin sunkius nusikaltimus baudžiamąjį persekiojimą vykdo ne prokuroras, o pats nukentėjęsysis. Jeigu esate tokio nusikaltimo auka, baudžiamasis procesas bus pradedamas tik tuo atveju, jeigu teisme pateiksite privačius kaltinimus. Tada įgysite privataus kaltintojo statusą.

Šiuo atveju iš esmės nėra tyrimo procedūros, tačiau nukentėjęsiesi nuo tam tikrų neapykantos nusikaltimų internete (šmeižto, kaltinimo padarius nusikalstamą veiką, už kurią baudžiama teismine tvarka, arba įžeidimo, kuris buvo atmestas, jei šios nusikalstamos veikos buvo padarytos telekomunikacijų priemonėmis arba naudojantis kompiuterine sistema) gali kreiptis į teismą dėl tyrimo priemonių nusikaltimo vykdytojo veiklai tirti. Prašymas turi atitikti prašymo surinkti įrodymus reikalavimus.

Būdamas privatus kaltintojas, privalote įrodyti visus faktus, kurie yra būtini apkaltinamajam nuosprendžiui priimti. Jeigu kaltinamasis išteisinamas, turite padengti bylinėjimosi išlaidas. Neapykantos nusikaltimų internete aukoms taikoma išimtis: baudžiamajame procese dėl garbės ir orumo įžeidimo, kaltinimo nusikalstama veika, už kurią baudžiama teismine tvarka, ar įžeidimu, kuris buvo atmestas, jeigu šios nusikalstamos veikos buvo padarytos telekomunikacijų priemonėmis arba naudojantis kompiuterine sistema ir procesas nesibaigia apkaltinamuoju nuosprendžiu, privatūs kaltintojai arba nukentėjęsiesi, pateikę prašymą dėl nusikaltimo vykdytojo veiklos tyrimo, privalo sumokėti kompensaciją tik tuo atveju, jei kaltintojai pateikė melagingą kaltinimą ir tai padarė sąmoningai. Tačiau šis atleidimas nuo prievolės kompensuoti išlaidas susijęs tik su procesinėmis išlaidomis. Jeigu procesas nesibaigia apkaltinamuoju nuosprendžiu, privatus kaltintojas privalo atlyginti atsakovo gynybos išlaidas pagrindiniame ir apeliaciniame procese.

Neapykantos nusikaltimų internete aukoms taikoma išlaidų tvarka galioja iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir bus vertinama.

4. Paramos aukoms tarnybos

Kai kurie nukentėjęsiesi turi teisę į psichosocialinės ir teisinės pagalbos aukoms paslaugas. Tokią teisę turi šie asmenys:

- asmenys, kuriems dėl tyčinės nusikalstamos veikos galbūt kilo prievartos pavojus arba buvo pavojingai grasinama, buvo pažeista jų seksualinė neliečiamybė ir apsisprendimo teisė arba įvykdant tokį nusikaltimą buvo išnaudota jų asmeninė priklausomybė,
- jūs, jei asmuo mirė galbūt dėl nusikalstamos veikos ir esate to asmens artimas giminaitis arba jei esate to asmens giminaitis ir jūs buvote veikos liudytojas;
- nuo teroristinių nusikaltimų nukentėję asmenys;
- nuo tipinio neapykantos nusikaltimo internete nukentėję asmenys. Tai apima įkyrų persekiojimą, nuolatinį priekabiavimą telekomunikacijų priemonėmis ar naudojant kompiuterinę sistemą (kibernetinis priekabiavimas) ir kurstymą. Taip pat priskiriamos tokios nusikalstamos veikos kaip garbės ir orumo įžeidimas, kaltinimas nusikalstama veika, už kurią baudžiama teismine tvarka, įžeidimas ar šmeižtas, kuris buvo atmestas, jei yra požymių, kad nusikalstama veika buvo padaryta telekomunikacijų priemonėmis arba naudojant kompiuterinę sistemą;
- nepilnamečiai, kurie savo socialinėje aplinkoje tapo smurtinių veiksmų (smurto šeimoje, smurto prieš vaikus)

liudininkais.

Parama aukoms turi būti būtina siekiant apsaugoti aukų teises ir ją turi užtikrinti paramos aukoms institucija. Psichosocialinės paslaugos aukoms visada turi būti suteikiamos be pareiškimo, jeigu buvo pažeista nukentėjusiojo seksualinė neliečiamybė ir jis yra jaunesnis nei 14 metų.

Į psichosocialines paslaugas įtraukiamas susijusių asmenų parengimas procesui ir su juo susijusiai emocinei įtampai, taip pat pagalba dalyvaujant policijos rengiamose apklausose ir teismo procese, o teisinė pagalba apima teisinės konsultacijas ir advokato atstovavimą. Teisinės pagalbos teikėjai taip pat turi teisę prašyti kompensacijos baudžiamosiose bylose (civilinio ieškovo teisės).

Paramos aukoms paslaugas teikia specialios paramos aukoms organizacijos (pvz., vaikų apsaugos centrai, konsultavimo centrai ar intervencijos centrai). Jos nurodo advokatams teikti teisinę pagalbą, o psichosocialinę pagalbą teikia jų darbuotojai. Jų darbuotojai yra socialiniai darbuotojai, psichologai ar panašūs specialistai, turintys papildomą privalomą teisinę kvalifikaciją baudžiamojo proceso srityje.

Paramos aukoms paslaugas finansuoja Federalinė teisingumo ministerija.

■ Paskutinis naujinimas: 02/07/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.